

Vragen en antwoorden

Microplastics uit infill kunstgrasvelden

Versie: 22 mei 2017

Wat was voor de BSNC en de gemeenten Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Rotterdam aanleiding om deze studie te starten?

Voorjaar 2016 verscheen een artikel in De Volkskrant waarin beweerd werd dat er jaarlijks 1 miljoen kilogram rubber zou verdwijnen in het milieu. Men ging daarbij uit van 500 kilo per veld. Om te verifiëren in hoeverre dit klopte, hebben BSNC en de vier gemeenten het initiatief genomen om dit indicatief te onderzoeken.

Heeft verspreiding van microplastics ook gevolgen voor de gezondheid?

Dit is in deze studie niet onderzocht. In december 2016 heeft het RIVM geconcludeerd dat de gezondheidsrisico's van sporten op kunstgrasvelden met rubbergranulaat verwaarloosbaar klein zijn.

Weten we of de microplastics daadwerkelijk in het water of organismen terecht komen?

Met de studie is de aanwezigheid van infill in het slib op de bodem van sloten vastgesteld. De micro-plastics komen dus daadwerkelijk in het water terecht. Of specifiek deze micro-plastics (het infill) opgenomen worden door organismen is niet onderzocht in deze studie.

Er liggen korrels van rubber/kunststof in de berm of in de sloot rond mijn kunstgrasveld: wat nu?

De hoeveelheid rubber/kunststof die in de berm of in de sloot ligt varieert en is afhankelijk van de situatie, de inrichting en de wijze van beheer. Het meeste rubber/kunststof dat buiten het veld komt, ligt in de toplaag (bovenste 10 cm) van de bermen direct rond het veld (1-1,5 meter). Verspreiding van rubber/kunststof in het milieu is niet wenselijk. Afhankelijk van de mate van verspreiding bevelen we aan om maatregelen 'op maat' te nemen. Bij nieuwe velden verwachten we slechts een beperkte verspreiding en kan volstaan worden met het schoonmaken en vegen van de verhardingen en groenstroken rondom het veld. Bij wat oudere velden bevelen we aan meteen ook de bermen schoon te maken.

Hoe kan nieuwe verspreiding van rubber/kunststof worden voorkomen?

Uit de studie van BSNC en de 4 gemeenten blijkt dat er door gebruik en beheer rubber/kunststof (infill) buiten het kunstgrasveld terecht kan komen. Het rubber/kunststof ligt daarbij in de directe omgeving van het veld, op de verhardingen en in de berm en (indien aanwezig) ook in de sloot. Oorzaken hiervan zijn de inrichting van het sportpark en de wijze van onderhoud. Het rapport geeft praktische aanbevelingen om door een slimmere inrichting en good housekeeping tijdens het beheer het verspreiden van infill buiten het veld te voorkomen.

Inrichting:

1. Voorzie het kunstgrasveld rondom van kantplanken of een boarding (b.v. onder of naast hekwerk) waarmee verspreiding van rubber/kunststof buiten het veld door wind en onderhoud (bladblazen) wordt voorkomen.
2. Leg rond het veld een verharding aan waardoor rubber/kunststof makkelijk kan worden opgeveegd en verspreiding naar omliggende groenstroken en bermen zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3. Leg een uitloop- en opvangvoorziening bij elke uitgang van het veld, die op adequate wijze aanhangend rubber/kunststof van schoeisel opvangt. De opvangvoorziening moet eenvoudig geleege kunnen worden tijdens regulier onderhoud. Een uitloopmat heeft geen opvangcapaciteit.
4. Als er sprake is van hemelwaterkolken in de verharding rond het veld is het aan te bevelen het rioolstelsel te voorzien van een adequaat gedimensioneerde slibvanger voor elk lozingspunt naar het oppervlaktewater. Deze slibvanger moet eventueel met hemelwater aangevoerde rubbergranulaat opvangen en moet eenvoudig geleege kunnen worden tijdens regulier onderhoud.
5. Door het afschot van de verharding rond een veld richting het kunstgras af laten wateren voorkomt het afspoelen van rubber/kunststof naar groenstroken en bermen.

Onderhoud

1. Eventueel aanwezig rubber/kunststof op de verhardingen rond het veld frequent opvegen of op het veld blazen, en niet in de berm blazen/vegen.
2. Eventueel zichtbaar aanwezig granulaat in de groenstroken rond het veld door middel van bladblazen uit de bermen verwijderen, opvegen en afvoeren als bedrijfsafval.
3. Bij bladblazen van het veld van buiten naar binnen werken en dus niet het blad van het veld naar de verharding of in de bermen blazen.
4. De onderhoudsmachines en gereedschappen voor het verlaten van het veld vrijmaken van aanhangend rubber/kunststof.
5. Veegmachines en gereedschappen alleen leegmaken en schoonmaken op daarvoor aangewezen locaties (bijvoorbeeld de werf van de sportaccommodaties) en dus geen veegafval op het sportpark storten en daar laten liggen voor afvoer.
6. Al het veegafval van het kunstgrasveld afvoeren als bedrijfsafval en dus niet afvoeren met het groenafval/bladafval (t.b.v. compostering).
7. Bij sneeuwruimen de sneeuw niet buiten het kunstgrasveld opslaan en dus geen sneeuw van het veld in bermen en op verhardingen opslaan.
8. Bij het legen van slibvangers, kolken en uitlooproosters het afval afvoeren met het bedrijfsafval en niet met het groenafval mengen of in groenstroken verwerken.

Wat kan ik zelf doen om te voorkomen dat de infill in het milieu verdwijnt?

U kunt zelf meehelpen de verspreiding van microplastics in het milieu te voorkomen. Dit kunt u doen door bij het verlaten van het veld altijd goed de voeten te vegen op de uitloop mat en uw kleren uit te kloppen wanneer u nog op het veld bent. Zodat er zo min mogelijk microplastics met u mee van het veld verdwijnen.

Wat moet ik doen met de infill die in de sport kleren zitten?

Na het sporten kan het zijn dat er infill materiaal aan de schoenen, sportsokken en kleren zijn blijven plakken. Wanneer de infill mee gaat in uw wasmachine komen deze in uw wasmachine filter terecht, deze filter kunt u leeghalen en met het restafval afvoeren. Mocht er nog veel infill aan uw schoenen zitten. Dan kunt u uw schoenen beter niet buiten uitkloppen dan verdwijnt de infill in het milieu. U kunt het beste de aan uw schoenen klevende infill opzuigen met de stofzuiger dan zorgt u dat de infill met de stofzuigerzak weer bij het restafval terecht komt.

Is de verspreiding van rubber/kunststof beheersbaar?

Uit de studie blijkt dat er granulaat van rubber en kunststof (rubbergranulaat van voertuigbanden, TPE, EPDM) buiten de kunstgrasvelden terechtkomt. De infill komt terecht op de verharding, graskanten en in sloten direct rond het veld. Op de verharding kan het eenvoudig worden opgeveegd. Rubber in de berm en op de bodem van de sloot is niet wenselijk maar kan redelijk eenvoudig verwijderd worden. Nieuwe verspreiding uit het veld kan grotendeels

voorkomen worden door het aanpassen van de inrichting rond het veld en door good housekeeping tijdens het beheer. In het BSNC-rapport en in deze FAQ's staan praktische aanbevelingen die toegepast kunnen worden.

Het onderzoek is een indicatieve studie, wat zijn de vervolgstappen?

De huidige indicatieve studie geeft een eerste, globaal inzicht in de verspreiding van rubber/kunststof in de omgeving. Hieruit blijkt dat het overgrote deel van de verspreiding rondom het veld in de berm ligt. Door good housekeeping en adequate maatregelen te nemen bij de aanleg van een veld kan dit beperkt worden. Genoemde maatregelen zullen positief bijdragen aan beperking van de verspreiding van rubber/kunststof. Wellicht zal vervolgonderzoek tot een nog optimalere aanpak leiden.

Er is een gezamenlijk Plan van aanpak opgesteld door BSNC, de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag en VACO/RecyBEM dat uit meerdere pijlers bestaat. Het Plan van aanpak moet ertoe leiden dat we meer inzicht krijgen in de effectiviteit van de aanbevolen beheersmaatregelen, tot meer bewustwording en kennis bij gemeenten, clubs en bedrijfsleven en hen ook activeren om rondom de velden het rubber op te ruimen.

Er zijn slechts 5 velden onderzocht. Waarom?

Doel van deze studie was om meer inzicht te krijgen in de beweringen uit het Volkskrant-artikel. Het probleem (er verdwijnt rubber) en de gewenste maatregelen om dat tegen te gaan, worden niet anders wanneer er veel meer velden onderzocht zouden zijn. De aandacht en energie kan daarom beter liggen bij het voorkomen van verspreiding en het creëren van bewustwording bij de betrokken partijen.

Aan wat voor milieuwetgeving moet rubber/kunststof toegepast als infill voldoen?

Voor informatie over wetgeving over kunstgrasvelden in relatie tot het Besluit Bodemkwaliteit, wordt verwezen naar de website van Rijkswaterstaat. Zie ook:

<http://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/bouwstof-kunstgras/>

Is alleen bij voetbal kunstgrasvelden sprake van microplastics?

Er is vooral bij kunstgras voetbalvelden sprake van microplastics omdat hier gewerkt wordt met infill materialen. Voor een deel kunnen microplastics afkomstig zijn van slijtage van de kunstgrasvezel en dat geldt voor alle kunstgrasvelden. Het verdient aanbeveling om nader onderzoek te doen naar de mate van slijtage van de kunstgrasvezel.

Waar staat de BSNC voor?

BSNC is de Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek. De BSNC is primair een kennisplatform en zet zich in om de kwaliteit van buitensportvoorzieningen te verhogen. Met name door kennisdeling en -ontwikkeling. BSNC heeft zo'n 130 leden. Dit zijn zowel opdrachtgevers (met name gemeenten) als opdrachtnemers (adviesbureaus, aannemers, leveranciers, producenten, testinstituten en kennisinstellingen). Zie www.bsnc.nl